Redacţiunea şi Administraţiunea: BRAŞOVŬ, piaţa mare Nr. 22.
„Gazeta“ iese în fiecare di.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe şése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România şi străinătate: pe anŭ 40 fr., pe şése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

Se prenumeră: la poşte, la librării şi pe la dd. corespondenţĭ.
Anunciurile: O seriă garmond 6 cr. şi timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 11. DUMINECĂ, 17 (29) Ianuarie. 1888.

Jubileulŭ de 50 de anĭ alŭ „GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Craiova, 1 Ianuarie 1888.

Cu „Gazeta“ am crescutŭ, cu ea în mână am îmbĕtrânitŭ.

Din ea am învĕţatŭ, şi in ea m'am deprinsŭ a scrie românesce.

Totŭ dela ea, pe lângă sînulŭ mamei mele, am suptŭ adevĕratele sentimente de limbă şi naţionalitate românéscă.

Trăiască fundatorulŭ „Gazetei“ ilustrulŭ încăruntiţŭ în lupte, d-lŭ *Georgiu Bariţiu!*

Trăéscă redactorulŭ ei Dr. *Aurel Mureşianu,* păşindŭ cu vrednicià pe urmele antecesorilorŭ sĕĭ!

Simeonŭ Mihălescu, profesorŭ de liceu.

Reghinulŭ săsescŭ, 13 Ianuarie 1888.

Cu ocasiunea jubileului bĕtrânei „Gazeta Transilvaniei“, primesce sincerile nóstre gratulărĭ!

Gloriă întemeiătorilorŭ ei, perseveranţă şi tăriă următorilorŭ lorŭ, ca sĕ védă isbênda drepturilorŭ naţionale!

Dée cerulŭ sĕ trăiască „Gazeta“ şi naţiunea în eternŭ!

Inainte! Noi te vomŭ sprijini!

Eugenŭ Crişianŭ, Patriciu Barbu, Protopopulŭ **Raţiu, Dr. Todea, Mihailŭ Orbonaşŭ.**

Căţĕlulŭ-românŭ, la 1888 Ianuarie.

Domnule Redactorŭ!

Subscrişii, întăriţĭ în convingerea, că prestarea tributului de recunoscinţă şi manifestarea respectului şi a devoţiunei faţă de promovătorii binelui intelectualŭ şi materialŭ în sînulŭ unui poporŭ, nu suntŭ legate de festivităţĭ şi bucurii momentane; ba nutrițĭ de credinţa, că chiar festivitatea imposantă, care aţĭ avutŭ fericirea a-o serba însoţită de urările binevoitóre ale întregei românimĭ, a fostŭ numai efluxulŭ recunoscinţei, devoţiunei şi respectului obştei românescĭ: deşi *post festa,* dérŭ totuşĭ încă totŭ sub impresiunea momentelorŭ fericitóre şi ale entusiasmului de care palpită adĭ inima fiilorŭ lui *Quirinŭ,* venim şi noi la finea lustrilorŭ de ḑece anĭ aĭ esistenţei „Gazetei“, şi încoarea altorŭ lustri pe de ḑece orĭ mai multĭ şi mai fericiţĭ a vĕ felicita; primulŭ: ca nonagenarŭ scădutŭ şi defatigatŭ în puterile fisice, ca fostŭ soţŭ de luptă ai valoroşilorŭ D-tale predecesorĭ dela întemeiarea „Gazetei“ până adĭ, în apusulŭ ḑilelorŭ vieţi-mĭ scăpătate, stândŭ-le întru ajutorŭ materialminte şi moralminte după câtŭ i-a permisŭ împrejurările şi sórtea vieţii; al doilea: ca ucenic şi recrutŭ ce se iniţiază în lupta redeşteptărei naţionale începute prin bĕtrânii venerabilĭ ce adĭ între vaetele mulţimei recunoscĕtóre disparŭ de pe firmamentulŭ naţiunei române.

Domnule Redactorŭ! Vĕ dorimŭ ca abilitatea, zelulŭ, energia şi bărbăţia ce i-au caracterisatŭ pe glorioşii D-vóstrĕ antecesorĭ sĕ nu vĕ părăséscă nicĭ când; scimŭ noi că „virtutem nunquam deseri invidia“, ci până ce vei redigea organulŭ d-tale în spiritulŭ de până acuma, înzadarŭ se va găti geniulŭ pustiirei sĕ-lŭ stingă din cartea vieţii, oh, înzadarŭ! căcĭ poporulŭ şi cu poporulŭ Dumneḑeu va fi pururea cu elŭ; căcĭ scrisŭ este, „vox populi vox Dei“.

La luptă înainte cu Dumneḑeu! Noi, cei bĕtrânĭ, ne vomŭ ruga pentru isbênda causei drepte ce-o pledaţĭ, érŭ noi cei tinerĭ ne vomŭ înşira la luptă sub stindardulŭ „Gazetei“.

Vivat „Gazeta“ cu intrepiḑii ei conducĕtorĭ!

Simionŭ Bokşa, Parochŭ. şi Archidiac. emeritŭ. **Graţianŭ Flenta,** cooperatorŭ-preoţescŭ.

B. Lazuri, 4 Ianuarie 1888.

„Gazeta Transilvaniei!“
Strălucesce, lumineză,
Din inimă 'ţĭ-urézǎ:

Alexandru Pele preotŭ, **Stefanŭ Jete, Georgie Neagu** învĕţătorŭ.

Caracalŭ, 10 Ianuarie 1888.

Domnule Directorŭ! Regretŭ că nu am pututŭ lua parte la jubileulŭ de 50 anĭ alŭ mamei *„Gazeta Transilvaniei“,* care a luptatŭ cu atâta ardóre pentru redeşteptarea nóstră naţională.

Urezŭ din inimă, ca sub conducerea D-Vóstrĕ „Gazeta“ sĕ vĕ védă dorinţele realisate!

Trăiască Directorulŭ „Gazetei!“

A. Menţiescu, farmacistŭ.

Sĕcaşŭ, lângă Oraviţa, 25 Decemvre 1887.

Noi Românii din Sĕcaşŭ venimŭ cu unŭ sufletŭ a'ţĭ aduce, „Gazetă“ felicitările nóstre sincere şi profunde din incidentulŭ jubileului de 50 de anĭ ai esistenţei tale glorióse şi ai luptei tale încoronate.

Inimile nóstre palpitéză pline de entusiasmŭ la serbarea acestui evenimentŭ unicŭ în felulŭ sĕu la noi şi cugetulŭ nostru se légĕnă în braţele dorului inefabilŭ de a ne mai ajunge asemenea fericirĭ.

Pronia divină reverse darurile sale cerescĭ preste tine, lungéscă'ţĭ viéţa şi sĕ'ţĭ înmulţéscă puterile ca sĕ ne fii digŭ neînvinsŭ şi sĕ ne poţĭ învĕţa multĭ, multĭ anĭ minte şi frăţiă românéscă.

Ioan Popovits preotŭ gr.-or. **Ion Coca** neguţătorŭ, **Petru Daba, Nicolae Grivu, Alexa Popa, Ionŭ Vucŭ, Leontie Popa, Alexa Pasula, Ios. Stupinianu, Dumitru Pascu, Akim Wuk, Iacob Manda, Ion Ciorobară, Alexa Budilă, Nicola Mărugă, Pavelŭ Bica, Filip Roina Filipŭ Roşka, Teodor Grivu, Teodor Bunia, Akim Gruia, Akim Sekula, Iosif Manciu, Atanasie Dragu, Avram Popa** învĕţătorŭ gr.-or., **Valentinŭ Dioniu** docente rom.-unitŭ.

Sigu, 8 Ianuariu 1888.

Fii salutată „Gazetă“, Matrónă a gintei române, pre care Tu o-ai condusŭ în continuu în timpŭ de 50 de anĭ. Tu te bucurĭ acuma de fructele marĭ ale ostenelelorŭ Tale. Jubileulŭ Tĕu este o sĕrbătóre mărĕţă a naţiunei. Naţiunea română doresce împreună cu Tine, ca şi de aci înainte sĕ'ĭ poţĭ fi spre ajutorŭ şi 'Ţĭ doresce ca Atotputerniculŭ Dumneḑeu sĕ Te trăéscă la multĭ anĭ, şi în grelele împrejurărĭ sĕ-Ţĭ dée puterĭ şi maĭ tarĭ!

Ioanŭ Popiliu.

Braşovŭ, 12 (24) Ianuarie 1888.

A ḑisŭ deputatulŭ Meltzl în dietă, că Maghiarii nu potŭ avé tendinţa de a maghiarisa pe Saşĭ, pentru că esistenţa Saşilorŭ ca Saşĭ este unŭ interesŭ de frunte maghiarŭ.

Este interesantŭ modulŭ cum apreţiéză organulŭ naţionalŭ săsescŭ din locŭ „Kronstädter Zeitung“ declaraţiunea de mai susŭ a deputatului sasŭ.

„Se póte ceti printre rêndurĭ — ḑice numita fóiă — că, după Meltzl, Maghiarii trebue sĕ dorésca esistenţa Saşilorŭ în Ardélŭ ca contra-pondŭ faţă cu romănismulŭ. Esistinţa românismului prin urmare trebue că nu este în interesulŭ maghiarŭ şi de aicĭ urméză cu necesitate în sensulŭ logicei lui Meltzl, că faţă cu romănismulŭ ca şi faţă cu slavismulŭ esistă tendinţa de maghiarisare.“

„Intrebămŭ acum — continuă „Kronst. Ztg.“ — luat'a guvernulŭ unguresc şi societatea maghiară faţă cu Românii, Sêrbii, Slovacii şi Croaţii mĕsurĭ de maghiarisare, carĭ sĕ nu fi lovitŭ totodată şi pe Saşĭ?“

„In ce constă adecă mĕsurile de magiarisare? In prima liniă în legile şcolare maghiarisătóre şi în nerespectarea legii de naţionalitate.“

„Oare limba maghiară nu s'a impusŭ totŭ aşa de rigurosŭ şcólelorŭ săsescĭ, ca şi celorlalte şcóle nemaghiare?“

„Nu se calcă legea de naţionalitate în ţinuturile cu poporaţiune săsescă totŭ aşa, ca şi în alte ţinuturĭ?“

„Nu se înfiinţéză pretutindenĭ, în comune săsescĭ, tocmai aşa ca şi în cele românescĭ, şcóle de statŭ maghiare, carĭ n'au altŭ scopŭ decâtŭ de a maghiarisa? N'au voitŭ sĕ întroducă limba maghiară chiar şi în grădinele de copii săsescĭ?“

„N'au încercatŭ a înmulţi numĕrulŭ Maghiarilorŭ în oraşe săsescĭ, tocmai aşa ca în alte oraşe nemaghiare, transplântând într'ênsele o mulţime de funcţionarĭ maghiarĭ, carĭ prea adeseorĭ numai spre onóre nu-i servescŭ maghiarismului, ér administraţiunei numai spre favorŭ nu-i suntŭ?“

„Nu s'au maghiarisatŭ pe calea ordinaţiunei esamenele farmaciştilorŭ nu numai pentru Saşĭ, ci şi pentru celelalte naţionalităţĭ?“

„Şi — spre a aminti şi ultimele două mĕsurĭ de maghiarisare, deşi nu cele mai de căpetenià — nu lovesce ilegala impunere de a scrie pe scrisorile oficiale adresele unguresce, nu lovesce ilegala pretensiune de a da chitanţe unguresc perceptoratelorŭ reg. pe Saşĭ ca şi pe Românĭ?“.

„Póte sĕ nege optimismulŭ lui Meltzl aceste fapte?“.

După ce pune aceste întrebărĭ, „Kronstädter Zeitung“ ajunge la logica conclusiune, că Sasii nu suntŭ mai puţinŭ ameninţaţĭ în esistenţa lorŭ prin nisuinţele de maghiarisare, dér fiindŭ mai slabĭ la numĕrŭ suntŭ multŭ mai periclitaţĭ ca celelalte naţionalităţĭ.

Din acéstă a lorŭ propriă convicţiune Sasii îşĭ potŭ trage învĕţătura.

Este mai favorabilŭ, mai politicŭ şi mai practicŭ lucru pentru ei de a forma o „falangă“ cu guvernulŭ şi cu Maghiarii asupritorĭ, orĭ de a forma o falangă cu naţionalităţile deopotrivă cu ei asuprite şi prigonite?

Situaţiunea din afară.

Corespondentulŭ din Viena alŭ „Agenţiei Havas“ a transmisŭ resumatulŭ mai multorŭ conversaţiunĭ ce a avutŭ la Pesta cu diferite personagii politice, precum şi opiniunile asupra situaţiunei ce circulă în camera deputaţilorŭ ungurĭ şi în cercurile guvernamentale.

Mai înainte de tóte ţineam a ne da sémă, decă simţĕmêntulŭ rĕsboinicŭ este aşa de adêncŭ după cum se crede în streinătate. Adevĕrulŭ e, că cu tóte că se depărtéză naturalmente orĭ-ce idee de provocare, perspectiva unui rĕsboiu pare a fi acceptată atâtŭ în stânga câtŭ şi în drépta Camerei.

Lumea se îndoiesce de aceea, că o învoiélă ar fi posibilă.

Amŭ ḑice chiar, că e temere de unŭ compromisŭ care, după pĕrerea aprópe generală, n'ar putea decâtŭ sĕ prelungéscă situaţiunea precară actuală, fără a inspira încrederea pentru viitorŭ şi fără a permite încetarea preparativelorŭ. Chiar în jurulŭ preşedintelui consiliului, d. Tisza, nu se arată nicĭ o încredere în menţinerea păcei, şi aci asemenea predomină opiniunea, că rĕsboiulŭ ar fi preferabilŭ unui compromisŭ care n'ar regula nimicŭ, admiţêndŭ că acestŭ compromisŭ ar fi cu putinţă.

Dér cu tóte acestea am întrebatŭ pe mai multe personagii politice, decă Germania ar sili la Viena sĕ se accepte un compromisŭ, ce s'ar face la Pesta?

— In afară de intervenirea ruséscă, ce Berlinulŭ n'ar îndrăzni a ne propune, ni s'a rĕspunsŭ: noi nu vedemŭ altă soluţiune seriósă pentru Bulgaria, dér în sfêrşitŭ, decă s'ar găsi una, am fi siliţĭ sĕ cedămŭ.

— Tocmai pentru acésta lumea voesce din când în când sĕ forţeze pe d. Tisza a repeta vechile sale declaraţiunĭ, pentru a împedeca, prin aceste declaraţiunĭ, orĭ-ce tentativă de acestŭ soiu.

D. Helfy, autorulŭ unei interpelărĭ recente, ne ḑicea în acéstă privinţă:

„Noi voimŭ sĕ auḑim din nou pe guvernŭ spunêndu-ne, şi nu ne îndoimŭ că ne va spune, că ţéra nu va permite ca o intervenire sĕ se facă, nicĭ sĕ se aducă vĕtămare autonomiei bulgare.“

Intrebarăm atuncĭ pe d. Helfy, cum înţelege elŭ acéstă autonomiă? Compórtă ea celŭ puţinŭ influenţă de care se bucura Rusia sub prinţulŭ de Battenberg?

— De loc, — ne spuse elŭ.

— Atuncĭ, decă Bulgarii, modificândŭ simţimintele lorŭ, ar goni pe prinţulŭ Ferdinandŭ şi ar numi unŭ prinţŭ favorabilŭ Rusiei?

— După noi, conchise d. Helfy, primejdiile şi sorţii de conflictŭ ar rĕmâne aceiaşĭ.

Vom adăuga, că acéstă opiniune aprópe intransigentă există cu diferite nuanţe în celelalte cercurĭ din cameră şi chiar, dér mai ascunsă, în cercurile guvernamentale.

Voiràm sĕ cunóscemŭ în urmă impresiunea reală pricinuită prin continuarea înarmărilorŭ rusescĭ, şi opiniunea asupra rolului actualŭ alŭ Germaniei şi asupra concursului sĕu în casŭ de rĕsboiu. E convingerea, că Rusia caută sĕ recâştige, în orĭ ce stare de causă, perderea de timpŭ ce-i impune lunga sa mobilisare şi după opiniunea emisă de cercurile guvernamentale *acésta póte sĕ*

facă situaţiunea fórte critică în puţină timpŭ.

Cu tóte că în ceasulŭ acesta, *în interiorulŭ Austro-Ungariei, pregătirile, înarmările şi mişcările de trupe se facŭ pe o scară mare* s'a decisŭ sĕ se lucreze, într'o lună séu două, şi póte chiar înainte prin mĕsurî luate mai aprópe de graniţă, décă Rusia nu va înceta sĕ armeze. Din acestŭ momentŭ pacea va fi fórte multŭ compromisă; căcî admiţêndŭ că Germania ar voi sĕ evite unŭ conflictŭ austro-rusŭ, ceea ce nu e de locŭ demonstratŭ, nu se vede cum ar putea, fără a găsi mai dinainte o soluţiune a cestiunei bulgare, sĕ împiedice pe Rusia şi Austria de a se apropia fiă-care de graniţele lorŭ respective. De altminterea, cu tóte cele ce s'au spusŭ deputaţii ungurî n'au pierdutŭ încrederea în Germania, pentru ocrotirea intereselorŭ austro-ungare în Balcanî. Décă ar trebui sĕ isbucnéscă un conflictŭ din causa uneltirilorŭ militare ale Rusiei, se crede decî în camera din Pesta nu numai că Germania nu s'ar opune, dér şi că ar sprijini fără a întârḑia armiile austro-ungare.

Preocupările financiare, precum şi temerile asupra resultatului unei campanii nu esŭ la ivélă decâtŭ într'unŭ modŭ timidŭ.

Orî care ar fi resultatulŭ acesteia din urmă, se crede numai, în stânga camerei, că *o modificare a dualismului ar puté sĕ urmeze de aci.*

In casulŭ celŭ mai rĕu, ne vorbindŭ decâtŭ de pierderile materiale, Austria ar evacua Bosnia şi Erzegovina

Se aşteptă rĕspunsulŭ d-lui Tisza, care se duce mai ântêiu la Viena, ca sĕ priméscă instrucţiunî cum are sĕ rĕspundă.

Din camera ungară.

Terminândŭ deputatulŭ naţionalŭ sasŭ Meltzl vorbirea sa, se ridică deputatulŭ *Blasiu Orban*, care, după ce îşî esprimă părerea de rĕu că liberalismulŭ lui Tisza aparţine deja aḑî reminiscenţelor istorice, ḑice cu privire la vorbirea deputatului sasŭ:

Salutŭ cuvintele ce le-am auḑitŭ, care au atinsŭ córde de frăţietate, ce de multŭ nu s'au auḑitŭ. Décă fiăcare fiu alŭ nobilei naţiunî săsescî ar cugeta ca Meltzl, s'arŭ înlătura îndată diferenţele ce esistă încă aḑî şi nu numai s'ar realisa uşorŭ împăciuirea cu statulŭ, ci şi celelalte fracţiunî de naţiunî ale Ardealului s'ar puté alipi una de alta şi sĕ lucreze în comunŭ în interesulŭ ţĕrii.

Bugetulŭ nu-lŭ primescŭ; regimulŭ lui Tisza e o plagă pentru ţĕră, cu tóte astea n'ar dori ca mórtea sĕ scape ţéra de elŭ, din contră ii doresce viéţă lungă, dér nu caministru-preşedinte. (Ilaritate.)

Preşedintele: Facŭ pe oratorŭ atentŭ asupra unei espresiunî ce contraḑice cele mai primitive noţiunî ale dreptului de statŭ maghiarŭ. A vorbitŭ adecă de naţiunea săséscă şi de celelalte fracţiunî de naţiunî în Ardealŭ şi aşa ceva nu cunósce dreptulŭ de statŭ maghiarŭ. (Aplause.)

Ore sĕ nu scie preşedintele — orî sĕ preface că nu scie — cumcă în acestŭ statŭ nu e numai naţiune maghiară, ci că şi Sasii suntŭ naţiune, şi Românii, şi Slovacii, şi Sêrbii ş. a. şi că tóte acestea împreună formézā statulŭ şi că acestŭ statŭ este şi trebue sĕ fiă poliglotŭ, câtă vreme suntŭ aceste naţiunî?

Dér sĕ vedemŭ ce a rĕspunsŭ ministru-preşedinte ungurescTisza la vorbirea deputatului sasŭ Meltzl. Ministrulŭ ungurescŭ face şi elŭ la rêndu-i complimente deputatului sasŭ ḑicêndŭ, că a spusŭ în modŭ parlamentarŭ şi frumosŭ gravaminele conaţionalilorŭ sĕi ardelenî. Dér legea din 1876 — ḑice d-lŭ Tisza — nu s'a făcutŭ din duşmăniă cătră Sasii ardelenî, ci fiindŭ că aşa au cerutŭ interesele administraţiunei; acelaşŭ lucru s'a făcutŭ şi cu Ungurii — Cumanii-Jazyii, Haiducii — şi cu Sĕcuii, carî póte că din punctŭ de vedere municipalŭ posedau drepturî mai radicale. Cu privire la Universitatea săséscă a ḑisŭ ministrulŭ ungurescŭ, că ea nicîodată n'a posedatŭ unŭ cercŭ de dreptŭ municipalŭ, prin urmare în 1876 nu l'a perdutŭ. Ea a avutŭ o chiămare culturală şi dreptulŭ de a'şî administra averea, şi acesta şi l'a şi păstratŭ. Apoi continuă:

Tocmai décă şi domnii deputaţî vĕdŭ — cum credŭ că vĕdŭ — cumcă enigma păstrării naţionalităţii lorŭ în Ardealŭ este. că deoparte servescŭ cu fidelitate statului ungarŭ, de altă parte îşî susţinŭ cultura lorŭ la nivelulŭ de acum şi de sĕ póte o ridica, atuncî trebue sĕ véḑă ei că în Universitatea săséscă au păstratŭ aceea ce le e necesarŭ din punctŭ de vedere alŭ acestorŭ scopurî culturale.

Am ḑisŭ de multŭ şi o ḑicŭ şi acum, că elementele ungurescî şi săsescî în Ardealŭ ar trebui sĕ ţină unulŭ cu altulŭ. Mĕ bucurŭ, că am auḑitŭ acum ântêiaşî dată, că şi dênşii pĕtrundŭ acésta. (Strigărî în stânga: Şi Zay a spus'o!) Aşa desvoltatŭ n'am auḑit'o, şi décă a ḑis'o fórte bine a făcutŭ.

Asta are unŭ sensŭ, dér nu acela ce a amintitŭ d-lŭ deputatŭ, că adecă suntŭ constrinşî a forma o partidă săséscă deosebită şi a nu se alătura nicî unei alte partide, fiindŭ că nu se potŭ alătura din motivulŭ partidei guvernului şi din acela alŭ oposiţiunei.

Sĕ'mî créḑă d-lŭ deputatŭ, că décă Sasii — precum cu bucuriă am auḑitŭ acésta dela dênsulŭ, deşi e simplu datoria lorŭ — dovedescŭ şi cu fapte, că suntŭ fidelî statului ungarŭ, că suntŭ gata sĕ lucreze pentru elŭ şi sĕ'i aducă şi jertfe, şi adecă astfelŭ sĕ dovedéscă, că acea vestită fóiă din Sibiiu („Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt") şi chiar şi câţîva domnî dintre Sasî sĕ înceteze a fi acelŭ isvorŭ, din care conaţionalii lorŭ din streinătate îşî scotŭ cele mai nedrepte acusărî contra nóstră — sĕ'mî créḑă, că d-nii deputaţî în acelŭ momentŭ, în care acestea arŭ înceta, se potŭ alătura orîcarei partide a ţĕrii; alăture-se, décă le place, toţî oposiţiunei, acésta nu va schimba nimicŭ în situaţiunea lorŭ şi în procederea şi dreptatea politicei ungurescî faţă cu ei. (Vii aprobărî.)

Dér sĕ-mî credă că a se provoca la situaţiunea silnică, că adecă aderenţî a diferite părerî politice, veḑî bine cu escepţiune de unii, carî s'au alăturatŭ unei partide, au fostŭ nevoiţî sĕ formeze o deosebită partidă săséscă, acésta însemnéză a nu cunósce viéţa constituţională sĕnĕtósă. (Aprobărî generale.) Căcî viéţa parlamentară sănătósă doresce, ca partidele sĕ nu se grupeze după rassă, ci după convingerî. (Vii aprobărî.)

Repetŭ, câtŭ timpŭ voiu avé eu influinţă, nu voiu comite nicîodată o nedreptate, căcî nicî până acum n'am comisŭ (ce vameşŭ şi fariseu, ce Iesuitŭ! — Red.), dér décă vorŭ face ceea ce cu bunăvoinţă i-am sfătuitŭ acum, atuncî sĕ'mî créḑă că, chiar décă s'arŭ alătura toţî ambelorŭ oposiţiunî, voiu face totulŭ ce póte face bunăvoinţa unui guvernŭ pentru ei şi direcţiunea, ca Sasii în Ardealŭ sĕ formeze cu Ungurii împreună o falangă. (Vii aprobărî.)

Cu alte cuvinte, tótă bunăvoinţa şi-o va arĕta guvernulŭ ungurescŭ, décă Sasii îşî vorŭ pune grumazulŭ sub genunchele lui — ca sĕ formeze o falangă!

„Pester Lloyd" ḑice că, décă Sasii acceptă *idea de statŭ maghiarŭ şi limba ungurésca*, asta nu însemnéză o concesiune din partea lorŭ, ci e o datoriă asupra căreia nicî nu se mai póte discuta. „*Dela Sasî anume se înţelege de sine acésta*, căcî numai ţinêndŭ strînsŭ la idea de statŭ maghiarŭ îşî potŭ apĕra esistenţa, ei, carî suntŭ o insulă ce dispare, de mică ce e în mijlocul valurilor elementelor streine."

Aşa dăscălesce fóia ungurésca pe compatrioţii Sasî, după ce i-a prinsŭ, ca şi Tisza, cu declaraţiunea, că sĕ supună ideii de statŭ maghiarŭ, care nu e altceva decâtŭ: maghiarisare curată.

Trupele dela graniţele ruso-austro-germane.

„Militär Wochenblatt" constată, că efectivele de pace ale corpurilorŭ de armată întrunite la graniţele militare ale celorŭ trei puterî se ridică: pentru Rusia la 315,500 ómenî cu 689 tunurî de campaniă, şi pentru Austria la 38,000 ómenî cu 338 tunurî de campaniă.

Comparândŭ situaţia militară pe teritoriulŭ graniţei ruso-germane, se constată că pe o suprafaţă de aprópe 119.456 kilometri pătraţî pentru Germania şi de 119.311, pentru Rusia, porţiunea germană, care este cea mai mare, este ocupată de 81.714 ómenî cu 14,520 cai şi 238 tunurî, pe când, pe porţiunea rusă, se numĕră 123.275 ómenî, 24.198 cai şi 274 tunurî.

De asemenea, garnisóna din Varşovia cuprinde 20,000 ómenî, 3.600 cai şi 54 tunurî, pe când aceea din Königsberg cuprinde numai 7.700 ómenî, 1.400 cai, 50 tunurî, şi aceea din Breslau 5.000 ómenî, 1.100 cai şi 32 tunurî.

„Invalidul rusŭ" a susţinutŭ că în Germania orientală, dela 1878, s'au construit 4.850 kilometri de drumŭ de ferŭ. „Militär Wochenblatt" observă că dela acea dată nu s'au construitŭ decâtŭ 1.865 kilometri în Prusia orientală, Prusia occidentală, Posania şi porţiunea Silesiei situată pe malulŭ dreptŭ alŭ rîului Oderŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Atragemŭ atenţiunea *contribuabililorŭ*, carî au datorii întabulate pe proprietăţile şi realităţile lorŭ, precum case etc., ca sĕ fasioneze aceste sarcinî pe blanchetele, ce le primescŭ dela oficiulŭ de dare orăşenescŭ, căcî *li se scade din dare* în proporţiunea mărimei datoriei ce îngreunéză realităţile lorŭ. Terminulŭ pentru aceste fasionărî este numai până la 19 (31) Ianuarie 1888 inslusivŭ. Se mai primescŭ fasiunî asupra capitalilorŭ acestora passive până în 15 Februariu n. 1888, însĕ numai pe lângă o petiţiune, în care trebue sĕ se justifice *întârḑiarea* fasiunei. Lunî şi Marţî 18 şi 19 (30 şi 31) Ianuarie a. c. însĕ se primescŭ încă fasiunile, fără nicî o petiţiune, de cătră oficiulŭ de dare orăşenescŭ.

* *

E cu neputinţă sĕ întreprindă „patrioţii" ceva fără sĕ facă „cestiune naţională" din acelŭ ceva. Aşa e vorba sĕ se prefacă colegiulŭ „Miko" din *Sepsi-Sân.-Georgiu* în liceu cu ajutorulŭ statului. De repeţite orî au petiţionatŭ ministrului Trefort atâtŭ colegiulŭ câtŭ şi comitatulŭ Trei-scaune, şi acum în urmă şi conventulŭ reformatŭ susţinŭ petiţiunea „din interesŭ naţionalŭ mai înaltŭ". Ministrulŭ, sciindŭ că visteria e gólă puşcă, lî-a rĕspunsŭ totdéuna: Nincs pénz! (Nu-sŭ banî). Acum a apărutŭ sub acestŭ titlu şi o broşură, care ar fi chemată a „do-

---

„FOILETONULŬ GAZ. TRANS."

(3)

STRĂBUNII NOŞTRI

Novelă istorică

Anulŭ 104 după Christ.

Cartea I. — Pădurea Bersovia.

CAP. I.

Dér preoţii se pregăteau s'o urce pe rugŭ, ca de acolo s'o arunce în ţeapă.

Longinŭ le făcŭ semnŭ sĕ stea, apoi vorbi lui Decebalŭ:

— Décă ḑicî tu că eştî stăpânitor alŭ vĕzduhurilorŭ şi apelorŭ carpatine, şi eştî omŭ ér nu eştî fiară, împlinesce dorinţa unui duşman pe care l'ai înşelatŭ...

— Spune ce vrei, rĕspunse Decebalŭ, fără a se supĕra, dér fără a ridica capulŭ.

— Dăruesce-mî ḑilele jertfei.

La aceste cuvinte regele deschise ochii marî, se ridică iute de pe bolovanî şi se apropiă de Longinŭ:

— Ale tale suntŭ, ḑise elŭ îndesatŭ, dér spune!...

Acéstă vorbă i se repetase de nenumĕrate orî. Decebalŭ îi cerea sĕ-i destăinuéscă secretele armatei romane şi sĕ-i spuie cum sĕ pótă ajunge nóptea până la împĕratulŭ Traianŭ.

La acéstă nouă întrebare Longinŭ îşî lăsă ochii în pămêntŭ şi amuţi. Regele se trânti din nou josŭ şi, supĕratŭ, strigă:

— Sĕ se sfêrşească odată cu rugurile!

Preoţii începură a urca pe Dochia pe grămada de lemne. Longinŭ, neputêndu-şî stăpâni mânia, se apropiă de totŭ de tronŭ şi ḑise mai la urechea regelui:

— Ai îmbĕtrânitŭ câne, şi ve muri ca unŭ câne! Zeii nu iartă sĕ îngropî de vie atâta frumuşeţe. Ridică-ţî ceaţa de pe ochî şi uită-te!

Fără voiă, Decebalŭ îşî întórse privirile spre loculŭ ţepelorŭ, şi vĕḑêndŭ pe fiică-sa, sări de pe tronŭ cu buzduganulŭ în mână şi oprì pe preoţî. Apoi apucă pe Dochia de braţŭ şi aducênd-o până în faţa lui Longinŭ, o trânti la pămêntŭ:

— Îmî pare rĕu... rinji elŭ. Inchină-te la duşmanŭ, muiere, că ţî-a scăpatŭ ḑilele.

Şi-şî întórse privirile. Longinŭ o ridică de josŭ şi o încredinţă preoţilorŭ, carî o reconduseră şi o lăsară singură în frunḑarŭ. Ca unŭ sóre ce se uită inapoi peste munţî, ochii ei cătară lungŭ la elŭ peste umerii popilorŭ, şi când şi-i muiè în josŭ şi plecă, sórta ei se hotărise...

Furiosulŭ rege apucă pe Longinŭ de braţŭ şi 'ncepù a-i vorbi, ca prinsŭ de spasmurî:

— Ţii minte pe Burebiste? Elŭ a fostŭ Rege dacŭ. Elŭ a bătutŭ pe împĕratulŭ vostru *Meţianŭ* cu generalii lui. Elŭ a făcutŭ din Dacia o ţéră mare şi gloriósă... Pe mine, mĕ veḑî? Eu sunt Rigă, aşa-i? Am bătutŭ pe *Bastarni*, am bătutŭ pe *Buri*, pe *Boi*, pe *Geţi*, — chiar pe voi v'am bătutŭ! Am bătutŭ pe Sabinŭ şi l'am ucisŭ; am bătutŭ pe *Fuscu* şi l'am ucisŭ; am scăpatŭ Zarmizegethusa de mâna lui *Iulianusŭ*... V'am bătutŭ de patru orî, şi m'aţî bătutŭ odată, o singură dată! Ei!... şi pentru acéstă singură dată, aşŭ vré sĕ vĕ crĕpŭ capulŭ în bucăţî, aşŭ vré sĕ împungŭ cu vîrfulŭ suliţei în ochii împĕratului vostru!... Tronulŭ meu este elŭ celŭ mai mândru sub sóre? Eu sunt Rege?...

Longinŭ dete lungŭ din capŭ:

— Tu eştî Rege, — dér tronulŭ tĕu nu este celŭ mai mândru sub sóre.

— Ḑi că este! Ei, acestŭ tronŭ ţi-lŭ dau ţie. Eu mĕ scolŭ sĕ şeḑî tu, décă-mî vei spune ce gândŭ are Traianŭ cu mine.

— Eu am venitŭ sĕ încheiu pace. Nu ţî-e ruşine, Rege?

Dér regele Decebalŭ nu se mai stăpânea. Ca o vulpe sângerată, dér încă şireată, voia sĕ muşce, şi se umilea, se tîra la piciórele lui Longinŭ.

— Etă nobilimea mea, ḑise elŭ, uitându-se rotă în juru-i, feciórele dace, mamele dace vinŭ la piciórele tale. Ḑi că vrei!

Şi până sĕ se desmeteceascä Longinŭ din furia de vorbe a regelui, cele 12 feciore (afară de Dochia) căḑură în genunchî la piciórele lui. Ele erau îmbrăcate: cu haină uşóră de lână albă şi subţire, cu mânecî, şi lungă până 'n pămêntŭ, cutată, deschisă puţinŭ la gâtŭ şi strinsă la mijlocŭ cu colanŭ. Pe deasupra o manta colorată, fără mânecî, scurtă şi cu talia. Unele, după portulŭ tribului, aveau pe capŭ mahramă subţire, altele nu aveau. — Erau Acolo: *Andrada, Bricena, Dada, Surata, Comosicena* şi alte fiice de nobilî. *Bricena* lui Bărhală, copilă albă şi nesărutată, grăi lui Lon-

vedi“ ministrului, că prefacerea colegiului în liceu (gimnasiu superioră) e o cestiune de viéță pentru poporațiunea sĕcuiască a Trei-scaunelorŭ și „unŭ interesŭ eminentŭ naționalŭ“. Décă și unde suntŭ compacțĭ Ungurii își temŭ esistența lorŭ națională, atuncĭ n'avemŭ decâtŭ sĕ'i plângemŭ.

***

Cetimŭ în „Fóia Decesană“, că d-lŭ Titu Maiorescu, reîntorcêndu-se din o călĕtoriă făcută la Londra cu soția sa, a statŭ Marțĭ în 5 Ianuariu a. c. în Caransebeșŭ spre a cerceta pe unchiulŭ sĕu după mamă, pe Preasânțitulŭ Episcopŭ diecesanŭ Ioan Popasu. D-lŭ Maiorescu a făcutŭ într'una o visită de curtuasiă și d-lui generalŭ Traianŭ Dodc.

***

Comisiunea administrativă a comitatului *Szabolcs* luase mai multe disposițiunĭ restrîngĕtóre față cu scóla jidovéscă Talmud-Tora din Kisvarda. Ministrulŭ Trefort s'a năcăjitŭ focŭ și a trimisŭ comisiunei administrative o adresă, în care îi înfruntă că s'a amestecatŭ și unde nu'i fierbe óla.

Nu'i vorbă, sângele apă nu se face! Dér én sĕ fi fostŭ o scólă românéscă, cine ar fi datŭ, de bucuriă, mai tare din pintenĭ ca d-lŭ Trefortŭ!

***

Din comitatulŭ lui Banffy-pașa ni s'a scrisŭ, pe la finele anului trecutŭ, că în cerculŭ *Betlénului* s'a alesŭ la anulŭ 1883, mai multŭ fără voia alegĕtorilorŭ, notarŭ peste cincĭ comune românescĭ, aparținĕtóre notariatului Chiusei, unŭ măestru lăcătușŭ numitŭ „Simon Karoly“, fostŭ odinióră „Simionŭ Cirilă“, cum se vorbesce. Ni se scrie că acestŭ notarŭ năpăstuesce cumplitŭ poporulŭ și cu tóte acusările grele ce s'au adusŭ în contra lui, e totŭ tare și mare în postulŭ sĕu.

***

Din incidentulŭ Anului nou, veteranulŭ preotŭ din Iclodŭ și protopopŭ alŭ tractului Logeardului, d-nulŭ Ioanŭ Papiriu Popŭ, ne trimite unŭ frumosŭ elogiu la adressa meritatului archidiaconŭ emeritŭ *Simionŭ Bocșia*, astădĭ preot în *Cățelulŭ-românŭ*. D-lŭ Bocșia are deja 90 de anĭ de etate, viéță de totŭ frumósă și rară apariține în dilele de adĭ. A funcționatŭ ca protopopŭ în tracturile de atuncĭ: alŭ Ormanului, alŭ Ungurașului, alŭ Budei și mai în urmă alŭ Logiardului. A întemeiatŭ prin sirguința sa mulțime de bisericĭ și scolĭ, carĭ vorŭ servi înaintea poporului românŭ, păstoritŭ de elŭ, ca durabile monumente ale memoriei lui scumpe. A înmulțitŭ averile bisericescĭ și scolare, a îmbunătățitŭ materialicesce sórtea multorŭ preoțĭ și învĕțătorĭ. Din memorialele scrise de elŭ, și carĭ ar fi de doritŭ sĕ și-le scrie fie-care preotŭ referitorŭ la propriulŭ sĕu cercŭ de activitate apărŭ încă și alte multe merite ce și lĭ-a câștigatŭ elŭ pentru clerulŭ și poporulŭ românescŭ. In urma acestorŭ merite în douĕ rêndurĭ a fostŭ candidatŭ de canonicŭ pentru consistorulŭ Archidiecesei de Gherla, căreia aparține, dér neobținêndŭ întărirea guvernului, n'a pututŭ fi canonicŭ. Se află încă in deplină sănĕtate și continuu lucréză pentru biserica și poporulŭ sĕu. Dumnedeu sĕ-lŭ țină încă mulțĭ anĭ!

***

In împrejurimea *Gilăului*, comit. Cojocnei, ţĕranulŭ Ionŭ Selica împușcă, cu douĕ împușcăturĭ din pușca sa cu douĕ țevĭ, doi marĭ porcĭ sĕlbaticĭ.

***

Aprópe de *Șușanovețŭ*, în comit. Timișului, acum vr'o trei-patru dile doi gendarmii fură atacațĭ de o haită de lupĭ. Gendarmi s'au apĕratŭ multŭ timpŭ cu curagiulŭ unorŭ desperațĭ, dér în fine părăsindu-i puterile, fură sfâșiațĭ și mâncațĭ de bestii.

***

In *Clușiu* unŭ învĕțăcelŭ alŭ lui Jacob Rosenzweig bătŭ pe stradă la 24 Ianuarie n. fără milă unŭ calŭ cu o prăjină. Poliția l'a dusŭ pe bătăușulŭ în rĕcórea arestului. Totŭ în Clușiu învĕțăcelulŭ Lazar Goldner de 16 anĭ amenință pe mamă-sa cu unŭ cuțitŭ, fiindŭ că n'a vrutŭ sĕ'i dea banĭ. Poliția îlŭ duse în arestŭ.

Multe năsdrăvănii se petrecŭ în reședința Kulturegyletului.

„Musa Română.“

Deodată cu aniversarea a 50-ea a „Gazetei Transilvaniei“ a apărutŭ fóia musicală *„Musa Română,“* redactată de *Iacobŭ Mureșinnu,* profesorŭ de musică în Blașiu.

Acésta însemnéză, că ne-a trebuitŭ muncă onestă și seriósă de decĭ de anĭ, pentru ca, pe lângă foi politice și literare, bisericescĭ și școlare, sĕ avemŭ și o fóiă musicală de valórea „Musei Române.“

Aparițiunea acestei foi musicale e cu atâtŭ mai importantă, cu câtŭ ea 'șĭ-a pusŭ din capulŭ loculuĭ ca țintă: conservarea nepreţuitului tesaurŭ alŭ musicei nóstre naționale și presentarea lui publicului streinŭ, spre a'i admira frumseţile și bogăţia.

Numĕrulŭ primŭ alŭ „Musei Române“ cuprinde în adevĕrŭ bucățĭ de musică națională, curatŭ românescĭ, nefalsificate, așa precum le cântă Românulŭ din inima Ardealului, dér întocmite și arangiate cu dibăciă artistică. Astfelŭ suntŭ *„Frundulița de bujoră“* și saltulŭ ardelenescŭ *„Româncuța“*. Capriciulŭ *„Cimpoiulŭ“* mai alesŭ e o lucrare de adevĕrată artă musicală care face onóre nu numai compositorului lui, ci și musicei nóstre naționale perfecționate. *„Hora miresei“* de d-na S. D.... (Sevastia Videscu, fiica rĕposatului Jacobŭ Mureșianu) e plină de frumsețe, ce i-a mărit'o arangiatorulŭ ei prin arta sa, variindŭ monotonulŭ acompaniamentŭ obicĭnuitŭ până acuma în hore. „Nu plânge“, cu melodia ei dulce și plină de sentimentŭ, e ultima bucată din frumosulŭ și bogatulŭ cuprinsŭ — nu atâtŭ prin mulțimea bucățilorŭ, câtŭ mai multŭ prin frumsețea melodielorŭ și prin arangiarea și compunerea lorŭ artistică — alŭ „Musei Române“, care începe cu eroiculŭ și insuflețitorulŭ *„Marșŭ jubilară“* compusŭ cu ocasiunea serbărei jubileului de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei“. Cincĭ bucățĭ suntŭ arangiate pentru pianŭ, ér „Nu plânge“ pentru voce și pianŭ.

Nu putemŭ decâtŭ sĕ ne felicitămŭ că avemŭ o asemenea fóiă musicală, care deja în primulŭ numĕrŭ ne presintă adevĕrată artă musicală, pe lângă frumsețe și bogăție.

Dér aci mĭ-am datŭ numai modesta mea părere; publiculŭ cunoscĕtorŭ de musică va judeca și va apreția însușĭ valórea „Musei Române.“ *S. B.*

Balŭ în Sibiiu.

Reuniunea femeilorŭ române din Sibiiu arangéză unŭ *balŭ* ce se va ține în 11 Februarie st. n. în sala hotelului la „Impĕratulŭ romanŭ.“ Inceputulŭ la 8 óre séra. Venitulŭ curatŭ este destinatŭ în favorulŭ reuniunei. *Comitetulŭ reuniunei.*

Prețulŭ de întrare: a) de persónă 1 fl. 50 cr., b) membrii de familiă câte 1 fl. 50 cr. de persónă, ér dela 3 persóne în susŭ de fiă-care persónă câte 1 fl. Logea mare 8 fl., logea mică 5 fl. Bilete de intrare se vêndŭ în diua balului înainte de amédĭ dela 10—12 și după amédŭ dela 3—5 la hotelulŭ „Impĕratulŭ romanŭ“ camera Nr. 1 și séra la cassă.

SCIRĬ ULTIME.

Pesta, 28 Ianuarie. Avea-vomŭ resbelŭ peste douĕ lunĭ? Acésta e întrebarea pe care toțĭ o punŭ. Cele 19 foi politice cotidiane, care aparŭ aci, au diferite aprecierĭ asupra acestui punctŭ. Diarele ilustrate suntŭ pline cugravurĭ represantândŭ tipurĭ de soldațĭ rușĭ în campaniă. La ferestrele librăriilor sunt atêrnate broșurĭ cu titlu: „Resbelŭ la primăvară“, prin care se explică operațiile viitóre, cu diferite planurĭ colorate.

Tóte aceste nu suntŭ decâtŭ aparențe. In poporŭ nu se crede la evenimente grave, dér lucru curiosŭ, cu câtŭ ne apropiămŭ de centrurile care potŭ fi mai bine informate, cu atâtŭ mai multŭ impresiunea se schimbă, spre a deveni pessimistă. In cercurile politice suntŭ puținŭ cam reservațĭ, în sferele însĕ guvernamentale nu se vede decâtŭ în negru situațiunea.

Londra, 28 Ianuurie. Se telegrafiază din Viena cătră „Times“, că ministrulŭ Rusiei la Cetinge a fostŭ chematŭ la Petersburg. Fómetea bântue în Muntenegru și există temerĭ, ca bande de Muntenegrenĭ sĕ nu năvăléscă în țĕrile vecine.

Diarele din Petersburgŭ și Varșovia aducŭ scirea, că în timpulŭ din urmă au fostŭ prinșĭ în Polonia ruséscă mai mulțĭ indivițĭ, carĭ arŭ fi avutŭ de gândŭ sĕ împartă arme între poporŭ și sĕ-lŭ revolteze în contra Rusiei. Numiții indivițĭ se dice că arŭ fi supușĭ austro-ungarĭ.

DIVERSE.

Regimŭ severŭ trebue că pórtă diregĕtorulŭ din vechia Marcă în comuna sa, căcĭ nu de multŭ publică următórele: „...Și apoi mai dau de scire ca fiă-care porcŭ din comună, care e sĕ fiă ucisŭ, are sĕ se înscinţeze celŭ puținŭ cu 3 óre mai nainte la visitatorulŭ cărnii, esceptiune făcêndŭ numai acela, care se bolnăvesce pe neașteptate“. Bietele animale!

Doctorulŭ Machenzie a primitŭ din America învitarea, ca sĕ se ducă la unŭ pacientŭ în Michiganŭ, i-s'a oferitŭ unŭ onorar de trei-decĭ mii dolarĭ sĕu 150,000 francĭ dér doctorulŭ a refusatŭ, căcĭ nu vrea sĕ se ducă într'o depărtare așa de mare de prințŭ imperialŭ germanŭ

Cursulŭ pieței Brașovŭ
din 28 Ianuarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ .	Cump.	8.44	Vênd.	8.46
Argintŭ românescŭ .	„	8.40	„	8.44
Napoleon-d'orĭ	„	10.—	„	10.02
Lire turcescĭ	„	11.30	„	11.35
Imperialĭ	„	10.30	„	10.35
Galbinĭ	„	5.89	„	5.95
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ	„	109.—	„	110.—
Discontulŭ	$6^1/_2$—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena
din 27 Ianuarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 5%	97.50
Renta de hârtiă 5%	83.70
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . .	148.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . .	97.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . .	124.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . .	110.75
Bonurĭ rurale ungare	104.25
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.25
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	104.50
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.50
Bouurĭ rurale Transilvane	103.75
Bonurĭ croato-slavone	103.—
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	99.50
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ .	118.50
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	123.25
Renta de hârtiă austriacă.	78.70
Renta de argintŭ austriacŭ	80.50
Renta de aurŭ austriacŭ	109.90
Acțiunile băncei austro-ungare. . . .	136.30
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. . .	865.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. . .	279.—
Argintŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ . .	5.96
Napoleon-d'orĭ	$10.01^1/_2$
Mărcĭ 100 imp. germane	62.15
Londra 10 Livres sterlinge	126.45

Bursa de Bucurescĭ.
Cotă oficială dela 26 Ianuarie st. v. 1888.

	Cump.	vênd.
Renta română 5%	90.—	91.—
Renta rom. amort. 5% . . .	$93.^1/_4$	94.—
Renta convert. 6%	$87.^1/_2$	$88.^1/_4$
Împr. oraș. Buc. 20 fr. . . .	36.—	37.—
Credit fonc. rural 7% . . .	102.—	103.—
„ „ „ 5% . . .	88.—	$88.^3/_4$
„ „ urban 7%	101.—	102.—
„ „ „ 6%	94.—	95.—
„ „ „ 5%	84.—	85.—
Banca naț. a Rom. 500 Lei. .	10.15	10.20
Ac. de asig. Dacia-Rom. . . .	2.28	2.30
Ac. de asig. Națională. . . .	198.—	200.—
Aurŭ contra bilete de bancă .	$17.^1/_4$	$17.^3/_4$
Bancnote austr. contra aurŭ. .	2.18	2.2

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

ginŭ, cu palmele lipite ca de rugăciune:

„Ești mândru ca ștejarulŭ și naltŭ ca munții, fie-ți milă de Dacia și scap'o!“

Decebalŭ, care sta la o parte, cruntŭ, tresărea din când în când:

— Nu sĕ scape Dacia, răcni elŭ, Dacia o scapŭ eu, dér sĕ scótă ochii cânilorŭ!

Longinŭ le rugă sĕ se ridice de josŭ și le vorbi cu glasŭ blândŭ, ca unŭ Romanŭ curtenitorŭ ce era:

— Am venitŭ sĕ încheiu pace. Décă așŭ vinde Roma pentru rozele vóstre, ce s'ar face ele în mânele unui trădătorŭ?...

— S'ar veștejĭ, dise fără sĕ se gândéscă Bricena.

— S'ar veștejĭ repetă Longinŭ.

— Inapoi cu muierile, strigă Decebalŭ, pe care tótă acéstă invirtire de șiretlicurĭ, la care lŭ supusese Vezinas, îlŭ bolnăvea.

Dér și Longinŭ se deștepta câteodată din lungile gândurĭ ce-lŭ apucau, și, pe când Decebalŭ făcea unŭ pasŭ spre fecióre, elŭ i se puse în cale, naltŭ și liniștitŭ, intindêndŭ spada de lemnŭ ce purta totdeauna în mână:

— Decĭ, Rege, sĕ dĕrîmĭ didurile Archidavei, Buridavei, Patavisei și Zarmizegethusei...

— Mai de grabă va cădé capulŭ lui Traianŭ și alŭ tĕu, de pe umerii lorŭ, decâtŭ o scândură din preajma Zarmizegethusei, dise Regele, sĕlbaticŭ.

— Sĕ dai inapoi Romei...

Dér tocmai atuncĭ, cei 13 preoțĭ se apropiară și cădură la piciórele lui Longinŭ, afară de Vezinas, care, rĕmasŭ dreptŭ, întinse mânile în vêntŭ și chemă puterea lui Zalmolcse asupra lui Longinŭ, décă va avé gândurĭ bune pentru Dacĭ, ér décă nu, îlŭ afurisi. Apoi se întórse cătră boerĭ și le făcŭ semnŭ sĕ vie.

Boerii cădură și ei în genunchĭ afară de doi, cu barbele albe, care trecură la dreapta și la stînga lui Vezinas. Acesta vorbi:

— Romane, ai cunoscutŭ pe Burebiste, căcĭ elŭ ți-a bătutŭ neamulŭ.

— Tocmai de aceea Traianŭ vré sĕ vĕ ia pe toțĭ șerbĭ, rĕspunse Longinŭ.

— Di că nu! strigă Decebalŭ.

— După Burebiste, urmă Vezinas, Burebiste, biciulŭ *Tatălui*, Zalmolcse a chematŭ sĕ domnéscă peste Dacĭ pe *Duras*, dér mâna lui înțeleaptă i-a luatŭ buzduganulŭ, căcĭ era muere, și l'a datŭ stăpânului nostru Decebalŭ.

La vorbele acestea fećiórele cântară...

— Astădĭ, urmă Vezinas, gloriosulŭ nostru stăpânitorŭ, leulŭ munților, gróza dușmanilorŭ, Decebalŭ, se duce de bună voia lui, după ce a ridicatŭ Dacia la mărire. Elŭ îțĭ dă tronulŭ ție, Longine, décă vei jura sĕ bațĭ pe Traianŭ!...

— Bĕtrâne, dise Longinŭ, ai vĕdutŭ vreodată *Istrulŭ* curgêndŭ spre apusŭ, orĭ *Aluta* fugêndŭ la munte?...

In acestŭ minutŭ preoții și boerii se dau la o parte și cele 13 vĕduve cu copii se apropie de Longinŭ și-i cadŭ și ele în genunchĭ, sărutându-i picióréle. Copii se prindŭ de elŭ, unii goi și sprintenĭ, alții plângêndŭ. La acéstă priveliște Decebalŭ își întórse capulŭ. Una din femei, ca și fecióra din corŭ, întinse mânile și-i vorbi:

— Ne-amŭ lăsatŭ leșile pustii; neamŭ lăsatŭ ogórele ințelenite. Ne-au muritŭ păserile; ne-au muritŭ juncii; ne-au muritŭ bărbații, — și am venitŭ cu pruncii la tine, mărite stăpâne, sĕ ne plecămŭ capetele în pulberea picióreloră tale: ajută-ne!

(Va urm)

FARMACIA

I. PSERHOFER

VIENA, Singerstrasse Nr. 15

188,12—8

la „goldenen Reichsapfel“.

Pilule pentru curățirea sângelui, mai înainte numite *„Pilule universale“*, merită cu totă dreptulŭ numirea din urmă, de óre-ce în faptă nu esistă aprópe nici o bólă, la care nu ar fi probatŭ în mii de casurĭ efectulŭ lorŭ miraculosŭ. În casurile cele mai cerbicóse, la carĭ multe alte medicamente s'au întrebuințatŭ înzadarŭ, s'a dobênditŭ cu aceste pilule de nenumĕrate orĭ și după unŭ scurtŭ timpŭ deplină însănĕtoșare. **1 cutióră cu 15 pilule 21 cr., 1 sulŭ cu 6 cutióre 1 fl. 5 cr.**, la trimiterĭ nefrancate cu rambursă **1 fl. 10 cr.**

Trimițêndu-se prețulŭ înainte costă cu espedarea francată 1 sulŭ cu pilule 1 fl. 25 cr., 2 sulurĭ 2 fl. 30 cr., 3 sulurĭ 3 fl. 35 cr., 4 sulurĭ 4 fl. 40 cr., 5 sulurĭ 5 fl. 20 cr., 10 sulurĭ 9 fl. 20 cr. — Mai puținŭ de unŭ sulŭ nu se póte trimite.

Au incursŭ o mulțime de scrisorĭ, prin carĭ consumătorii acestorŭ pilule mulțămescŭ pentru redobêndirea sănĕtății lorŭ după cele mai diferite și grele bóle. Orĭ-cine a făcutŭ odată încercare, recomandă acestŭ medicamentŭ mai departe.

Reproducemŭ aci câteva dintre multele scrisorĭ de mulțămită.

Leongang, 15. Maiu 1883.

Prea onorate Domnule! Pilulele D-v. producŭ adevĕrată minune, ele nu suntŭ ca alte așa de multe medicamente recomandate, ci ele ajută întru adevĕrŭ aprópe la tóte bólele. Din pilulele, ce am fost comandatŭ la Pascĭ, am împărțitŭ cele mai multe la amici și cunoscuțĭ și au folositŭ la toțĭ, chiar și persóne de o etate mai mare și cu diferite bóle și defecte au dobênditŭ prin ele, deși nu perfectă sănătate, dér totușĭ o îmbunătățire însemnată, și voescŭ a urma cu întrebuințarea lorŭ. Te rogŭ dér a-mĭ mai trimite încă 5 sulurĭ. Din parte-mĭ și dela toțĭ, carĭ amŭ avutŭ deja norocirea prin pilule D-v. a ne redobêndi sănătatea, primițĭ cea mai cordială mulțămită. **Martin Deutinger.**

—

Bega Szt.-György, 16 Februariu 1882.

Onorate Domnule! Nu Vĕ potŭ esprima în destulŭ cordiala mea mulțămită pentru pilulele D-v. de óre-ce pre lângă ajutorulŭ lui D-ḑeu, consórta mea care deja anĭ îndelungațĭ a suferitŭ de miserere, s'a vindecatŭ prin pilulele D-v., și cu tóte că și acum trebue din când în când sĕ întrebuințeze din ele totușĭ sănătatea ei s'a îmbunătățitŭ întru atâtŭ, în câtŭ póte sĕ-șĭ vĕḑă de tóte ocupațiunile ei cu vioiciune juvenală. Acéstă a mea mulțămită Vĕ rogŭ a o întrebuința spre binele tuturorŭ celorŭ carĭ suferŭ, și Vĕ rogŭ totodată, ca sĕ-mĭ trimitețĭ din nou 2 sulurĭ pilule și 2 bucățĭ săpunŭ chinezescŭ. — Cu deosebită stimă, supusŭ.

Alois Novak, prim-grădinarŭ.

—

Stimate Domnule! Presupunêndŭ, că tóte medicamentele D-tale vorŭ fi așa de bune, ca *renumitulŭ balsamŭ contra degerăturilorŭ*, care în familia mea a făcutŭ unŭ sfêrșitŭ grabnicŭ la mai multe umflăturĭ de degerătură, m'am decisŭ pe lângă tótă neîncrederea mea în așa numitele mijlóce universale de lecuire, a lua refugiulŭ la pilulile curățitóre de sânge ale D-tale, ca prin ajutorulŭ acestorŭ micĭ globulețe sĕ bombardezŭ la emorrhoidele, de carĭ suferŭ de anĭ indelungațĭ. Nu esitezŭ de locŭ a vĕ mărturisi acumŭ, că suferința mea învechită după o întrebuințare de 4 sĕptĕmânĭ a încetatŭ cu totulŭ, și că recomandŭ aceste pilule în cerculŭ cunoscințelorŭ mele cu celŭ mai mare zelŭ. Nu am nimicŭ în contră și décă vei face întrebuințare în publicŭ de aceste ale mele șire, însĕ fără de subsemnarea mea.

Viena, 20 Februariu 1881.

Cu înaltă stimă **C. v. T.**

Balsamŭ contra degerăturei de *I. Pserhofer*, de mulțĭ anĭ recunoscutŭ ca celŭ mai sigurŭ remediu contra suferințelorŭ de degerătură de totŭ felulŭ, precum și spre vindecarea ranelorŭ învechite etc. 1 borcănelŭ 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Balsamŭ contra gușilorŭ, remediu de încredere spre lecuirea umflăturilorŭ la gâtŭ. 1 flaconŭ 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Essență de viață, *(Picăturĭ de Praga)* contra stomacului stricatŭ, a mistuirei rele și greutăților̆ŭ de totŭ felulŭ, unŭ remediu de casă escelentŭ. 1 flaconŭ 20 cr.

Sucul̆ŭ-Spitzwegerich, medicamentŭ de casă în genere cunoscutŭ și escelentŭ contra catarului, răgușelei și a tusei etc. 1 sticluță 50 cr., 2 sticluțe cu trimiterea francată 1 fl. 50 cr.

Alifiă americană contra rheumatismului, celŭ mai bunŭ medicamentŭ la tóte suferințele rheumatice, junghiurĭ, Ischias (bólă de tremurŭ), junghiu la urechĭ etc. 1 fl. 20 cr.

Lichiorŭ din burueni de Alpi dela W. O. Bernhard. 1 butelia 2 fl. 60 cr., ½ butelia 1 fl. 40 cr.

Esență pentru ochĭ de Romershausen, 1 butelia 2 fl. 50 cr., ½ butelia 1 fl. 50 cr.

Prafŭ contra asudării picĭórelorŭ, 1 cutiă 50 cr. cu trimiterea francată 75 cr.

Pomadă de Tanochinin de *I. Pserhofer*, de unŭ șirŭ de anĭ recunoscută de medicĭ ca cea mai bună dintre tóte remediile pentru crescerea pĕrului. Un borcanŭ elegantŭ adjustatŭ 2 fl.

Plastru universalu de prof. Steudelŭ, la rane din lovitură și împunsŭ, la totŭ felulŭ de bube rele și la umflăturĭ învechite, ce se spargŭ periodicŭ la picióre, la degetŭ, la rănile și aprinderile de țițe și la multe alte suferințe de acestŭ soiu, s'a probatŭ de multe orĭ. 1 borcanŭ 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Sare universală de curățeniă de *A. W. Bulrich*. Unŭ remediu de casă escelentŭ contra tuturorŭ urmărilorŭ digestiunei stricate precum: durere de cap, amețélă, cârcei la stomach, acrélă în gâtŭ, suferințe haemoroidale, constipațiune etc. 1 pachetŭ 1 fl.

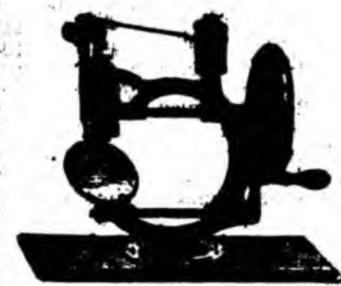
Franzbrantwein 1 butelia 60 cr.

Afară de preparatele aci numite se mai află tóte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin tóte ḑiarele austriace, și la casŭ, când unele din aceste specii nu s'arŭ afla în depositŭ, se vorŭ procura la cerere cu promptitudine și câtŭ se póte de eftinŭ.

☛ **Trimiterile prin poștă** se efectuéză iute, décă se trimite prețulŭ înainte, séu cu rambursă. ☚

Trimițêndu-se prețulŭ înainte, (mai bine prin mandatŭ postalŭ) este porto postalŭ cu multŭ mai eftinŭ, decâtŭ la trimiterĭ cu rambursă.

O nouă invențiune

care a produsŭ cu totŭ dreptulŭ atâta admirațiune, este de ingeniosulŭ mehanicŭ-artistŭ englesŭ D-nulŭ Märston construată și pentru orĭ-ce stofă aplicabilă

MAȘINĂ de cusutŭ universală.

Acésta face la orĭ ce lucru de cusutŭ serviţiile cele mai escelente.

Costă completŭ florinĭ 5.50.

Cóse fără deosebire tóte stofele.
Este durabilă, din oțelŭ și ferŭ.
Este simplă și ușorŭ de mânuatŭ.
Se furniséză în stare perfectă de lucru.
N'are aprópe niciodată lipsă de reparațiă.

Mașina posede o întocmire, ca la cusutŭ sĕ nu se rupă aculŭ așa ușorŭ și este în tótă privința, forte practică. Fiă-care cumpere'șĭ imediatŭ acéstă admirabilă mașină de cusutŭ universală fără prejudițiu, căcĭ eu **înapoiezŭ îndată fiă-căruia banii,** décă mașina nu funcționéză.

Comandele se efectuescŭ cu rambursă postală și suntŭ a se adresa singurŭ numai la: Feketes

Fabriks-Depot neuer Erfindungen,

Wien, Margarethen, Wehrgasse Nr. 13/59. 196,6—6

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugăm pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fâșia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“

Rocŭ de érnă de Loden,

I. cualitate numai ☛ **fl. 5.** ☚

II. cualitate fl. 6.50.

Celŭ mai bunŭ, celŭ mai eftinŭ și celŭ mai durabilŭ Rocŭ de érnă de Loden bunŭ din Stiria, în colorile surŭ și cafeniu și în tóte mărimele.—Ca mĕsură, grosimea la peptŭ

Jachete de dame, elegante și călduróse, în tóte colorile dorite, împletite, portŭ fórte plăcutŭ, numai **fl. 1.80**

Costume gata bărbătesci, pantalonĭ, rocŭ și giletcă lucrate din stofe bune și durabile de Brünn și Reichenberg, pentu tómnă și érnă, căldurosŭ căptușite, în tóte colorile dorite și în tóte mărimile, **întregulŭ costumŭ costă numai fl. 6.50, II. cualit. fl. 8.50, III. soiulŭ celŭ mai finŭ fl. 10.50.**—Ca mĕsură ajunge grosimea la peptŭ. Numai **fl. 6.50.**

Mantale de plóie de cauciucŭ cu glugă dimpreună, de Cauciuc-Sheeting impermeabilŭ, vulcanisatŭ, în formă elegantă de paltonŭ lungŭ, în timpŭ frumosŭ se póte întrebuința pe dosŭ ca **Pardesiu**. — Ca mĕsură ajunge înălțimea staturei. **fl. 6.45.**

Invĕlitorĭ de masă și de patŭ, de rips finŭ, lucrate cu desenurĭ multicolore, la tóte 4 colțurile cu ciucure de pluș. **fl. 1.65.**

Păturĭ pentru călĕtoriă și pentru cai, gróse ca scândura, căldurose, durabile și marĭ, cu bordure colorate, bucata fl. 1.75, cele mai fine fl. 2.75. **fl. 1.75.**

Șalurĭ, elegante, căldurose, durabile, 7/4 marĭ, lucrate în colorĭ fine orientale, cu ciucurei de șeniliă, fabulosŭ de ieftine, bucata numai fl. 1. **fl. 1.**

Singura espediare cu rambursă, séu cu plată anticipativă, *sub garanțiă,* prin:

Fekete's Fabriks-Lager fertiger Kleider „zur ung. Krone“, Wien. V., Wehrgasse Nr. 13/59. 148,4—2

Care este cea mai bună hărtiă pentru țigărĭ?

Acéstă întrebare forte importantă pentru fiă-care fumătorŭ de țigărĭ s'a stabilitŭ deja în modulŭ celŭ mai ne dubiosŭ.

Nu este reclamp golă, ci unŭ faptŭ constatatŭ prin autoritățĭ scientifice de primulŭ rangŭ pe basa *analisei comparative* a diferitelorŭ hărtii de țigărĭ mai bune, ce se află în comerțŭ, că hărtia de țigărĭ!

ORĬ CE CONTRAFACERE A ACESTEĬ HÂRTIĬ SE VA URMARI CONFORM LEGEIĬ

DÉPOSÉ S.G.D.G. en FRANCE et a L'ÉTRANGER

INDEPENDINTA ROMANIEĬ

DOROBANTUL

10 MAIU 1877

FRATIĬ BRAUNSTEIN
SINGURĬ FABRICANTĬ
— PARIS —
DÉPOSÉ S.G.D.G. en FRANCE et a L'ÉTRANGER

„LES DERNIÈRES CARTOUCHES“

și

☛ „DOROBANȚULŬ“ ☚

din fabrica **BRAUNSTEIN FRÈRES** la Parisŭ,

65 Boulevard Exelmans,

este cu deosebire cea mai ușóră și cea mai escelentă.

După ce s'a stabilitŭ acésta între altele prin **Dr. Pohl,** profesorŭ la facultatea technică în Viena, **Dr. Liebermann,** profesorŭ și conducĕtorŭ alŭ stabilimentului chemicŭ de statŭ în Budapesta, și o **analisă comparativă,** făcută în Iuliu 1887 după puncte de vedere nouĕ higienice de către **Dr. Soyka,** profesorŭ de Hygieniă la Universitatea nemțéscă din Praga, a produsŭ chiar resultatulŭ strălucitŭ, că hărtiele de țigărĭ **„Les dernières Cartouches“** și **„Dorobanțulŭ“** suntŭ cu **23—74% mai ușóre,** și că împărtășeșțe fumului de tutunŭ cu **23—77% mai puține** părțĭ streine, ca celelalte hărtii analisate. Veritabilă este numai aceeașĭ hărtiă, a cărei Etiquetă séměnă cu desemnulŭ aci imprimatŭ și care pórtă firma **Braunstein Frères.**

Fabrica a deschisŭ unŭ depositŭ pentru vênḑare en-gros a **hărtiei de țigărĭ și a tuburilorŭ pentru țigărĭ**

BRAUNSTEIN FRÈRES, 193,50—6

WIEN, II. Bez., Negerlegasse Nr. 8,

și se află aceste articole la tóte firmele mai marĭ, carĭ au de vênḑare asemenea mărfurĭ.

SEMNE PENTRU CAPITALIȘTĬ

din partea lui

Fondată 1869. **HERM. KNÖPFLMACHER,** **Fondată 1869.**

Cassă de Bancă protocolată,

☛ **VIENA, I., Wallnerstrasse Nr. 11. VIENA.** ☚

De când miliarde din **averea națională** se plaséză cu firmă încredere în puterea susținĕtóre de statŭ a vechiuluĭ imperiu, în valorĭ de statŭ rentabile, la celŭ mai micŭ semnŭ de posomorîre a situațiunei politice tresare atâtŭ fiecare proprietarŭ de rente, câtŭ și aceia, carĭ șĭ-au plasatŭ banii în valorĭ de căĭ ferate și în valorĭ locale, și își aruncă într'o iritațiune neintemeiată hărtiile și alérgă la cea mai de aprópe cassă de păstrare, care la rêndulŭ ei își plaséză banii **érăși numai în valori egale,** oferindŭ deponentului interesele minime și nepermitêndu nicĭ o controlă în administrațiunea ei. Se recomandă așa déră în prima liniă a alege numaĭ hârtii din patriă bine fundate, a cărorŭ rentabilitate e garantată sub tóte împrejurările, **care își recâștigă cursurile chiar și în timpŭ de resbelŭ** și care suntŭ mai pre susŭ de orĭ ce îndoélă. **A-și mobilisa averea** impune precauțiune sub acésta însĕ înțelegŭ a se desface de tóte hârtiile negarantate și a-și procura numaĭ valorĭ bine probate.

Ocasiunea, ce-nu s'a ivitŭ, **de mulțĭ anĭ,** că:

☛ **rentele nóstre fórte bine classate** aducŭ 5½ %,
☛ **hârtii garantate de ale căilorŭ ferate** aducŭ 6%
☛ **priorităţĭ fórte solide** aducŭ 5%

sĕ fie folosite de toțĭ capitaliștii speculanțĭ **pentru a-le cumpĕra.** 10,10—1

Deórece la bursă **momentulŭ este totulŭ,** mĕ rogŭ pentru înștiințărĭ **la timpŭ,** pentru ca sĕ puteți apuca momentulŭ potrivitŭ, și sĕ putețĭ trage folosŭ din ridicarea cursuluĭ hârtiilorŭ recomandate de mine. ═══ Pentru capitaliștii, carĭ vreu sĕ-și asigure cursulŭ ce momentanŭ este eftinŭ, suntŭ totdéuna gata pentru unŭ acontŭ potrivitŭ, care în casŭ de lipsă póte fi și în hârtii de valóre, de a-le avansa banii până când vorŭ fi în posițiune de a 'șĭ lua în primire efectele tóte, séu parte din ele orĭ de a-le puté vinde cu folosŭ. Informațiunĭ în privința acésta se dau în modŭ **directŭ și gratuitŭ.**

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.